

թվականի, 9-13.01.2017 թվականի և այլ ժամանակահատվածներում վազքի ցուցանիշների դիմաց ստորագրությունները բացակայում են:

Ծառայողական մեքենաներն առանց համապատասխան հրամանների և ձևակերպման, շահագործվել են նաև ոչ աշխատանքային և տոն օրերին, իսկ այդ օրերին վառելիքի ծախսը ներառվել է աշխատանքային շաբաթվա ընթացքում կատարված ծախսի մեջ:

Առանձին ուղեթերթում ավտոմեքենայի ամսական վազքն՝ ըստ արագաչափի ցուցմունքների, չի համապատասխանում կատարված հաշվարկային ցուցանիշին:

Հաշվեքնության օբյեկտի արձագանքը՝

Հիմնադրամի աշխատակիցների կողմից գործուղման մեկնելիս նրանց տրամադրվել է անհրաժեշտ բեռնակներ, որը ամեն դեպքում պետք է ծախսվեր Հիմնադրամի ծառայողական ավտոմեքենայով գործուղման մեկնելու դեպքում: Տվյալ դեպքում բեռնակի տրամադրման հետևանքով Հիմնադրամի վրա որևէ ֆինանսական բեռ չի ավելացել, այլ ընդհակառակը՝ Հիմնադրամի ծառայողական ավտոմեքենայի փոխարեն մաշվածության է ենթարկվել աշխատողի անձնական ավտոմեքենան:

Միաժամանակ, հարկ ենք համարում նշել, որ ՀՀ կառավարության 1001-Ն որոշումը սույն դեպքում կիրառելի չէ, քանի որ այն չի կարգավորում աշխատողի կողմից գործատուի կամ իր սեփական մեքենայով գործուղման մեկնելու հարաբերությունները, այլ սահմանում է միայն ՀՀ պետական մարմինների ծառայողական ավտոմեքենաների վառելիքի, յուղերի ու քսուքների ծախսի նորմաները:

Մինչդեռ, տվյալ դեպքում խոսքը վերաբերվում է ոչ պետական մարմին հանդիսացող Հիմնադրամի աշխատողին տրամադրված վառելիքի փոխհատուցման հարցին, որը կառավարության վերը նշված որոշման կարգավորման փիրույթից դուրս է գտնվում:

Վերը նշված արձանագրության պարբերության վերաբերյալ հայտնում ենք, որ ուղեթերթիկի լրացման ընթացքում տեղի է ունեցել տեխնիկական վրիպակ. այսպես 2017 թվականի դեկտեմբերի 21-29-ի փոխարեն պետք է նշվեր դեկտեմբերի 25-29-ը և կրկնակի քանակով վառելիք դուրս չի գրվել:

29.06.2018թ.-ին հիմնադրամի աշխատակազմի ղեկավար Ռ.Մարկոսյանի կողմից ներկայացվել է զեկուցագիր տնօրեն Ռ.Գևորգյանին առ այն, որ NISSAN ALTIMA մակնիշի ավտոմեքենայի 2018 թվականի հունիսի 1-29 ամսվա վազքը կազմել է 1726 կմ, այն դեպքում, որ մեքենան շահագործվել է ներքաղաքային և հիմնադրամի տնօրենը եղել է գործուղման արտերկրում: Առաջարկվել է կարգապահական տույժի ենթարկել վարորդին, ինչպես նաև հետագայում պայմանագիրը չերկարացնելու առաջարկություն է ներկայացվել: 2018 հուլիսի 31-ին 58/1 համաձայնագրով լուծվել է վարորդ Սուրեն Այդինյանի աշխատանքային պայմանագիրը:

Հարկ է նշել, որ 2018 թվականի օգոստոս ամսին NISSAN ALTIMA մակնիշի ավտոմեքենայի առջևի արգելակման կոճղակները փոխարինված լինելու հանգամանքը չի բացառում նույն թվականի հոկտեմբեր ամսին դրանք կրկին փոխելու անհրաժեշտությունը և հնարավորությունը՝ հաշվի առնելով շուկայում առկա անորակ պահեստամասերի բազմազանությունը:

Հաշվեքնիչ պալատի մեկնաբանությունը՝

Հիմնադրամի աշխատողին տրամադրված վառելիքի փոխհատուցման հարցի՝ ՀՀ կառավարության թիվ 1001-Ն որոշման կարգավորման փիրույթից դուրս գտնվելու վերաբերյալ կարծիքի կապակցությամբ հայտնում ենք, որ այն չի ընդունվել, քանի որ Հիմնադրամը մասնավոր կազմակերպություն չէ և գործում է ՀՀ պետական կառավարման մարմնի կառուցվածքում, հետևաբար, նրա վրա տարածվում են գործող օրենսդրության դրույթները:

Արձանագրված մնացած փաստերի վերաբերյալ առարկություններ չեն ներկայացվել, ներկայացվել են պարզաբանումներ, որոնք ընդունվել են ի գիտություն:

2.1.6 Անշարժ գույքի վարձակալության վերաբերյալ

Հիմնադրամի կողմից 25.08.2017 թվականին ֆիզիկական անձի հետ կնքվել է Երևան, Կենտրոն Սայաթ-Նովա պողոտա 29/1 հասցեում գտնվող անշարժ գույքի վարձակալության պայմանագիր՝ 8 տարի ժամկետով: Ամբողջ անշարժ գույքը բաղկացած է 468 ք.մ ընդհանուր մակերեսով գրասենյակից, 0,01727 հա ընդհանուր մակերեսով հողամասից: Օբյեկտի օգտագործման համար ամսական վարձավճարը սահմանվել է 1,111. 0 հազ. դրամ՝

Հիմնադրամը վարձավճարը փոխանցել է որպես կանխավճար՝ շրջանցելով վարձակալության պայմանագրի 3.3 կետի պահանջը:

ներառյալ եկամտահարկը: Համաձայն պայմանագրի 2.2.1 կետի՝ օբյեկտը Հիմնադրամին հանձնվել է հանձնման- ընդունման ակտով 2017 թվականի հոկտեմբերի 1-ին: Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ **չի ապահովվել պայմանագրի 3.3 կետի պահանջն**՝ ըստ որի յուրաքանչյուր ամսվա համար վարձավճարը վճարում է մինչև հաջորդ ամսվա 25-ը: Իրականում վճարումները մշտապես կատարվել են սահմանված ժամկետների խախտմամբ, քանի որ վարձավճարը յուրաքանչյուր հաջորդող ամսվա համար վճարվել է կանխավճարի տեսքով:

Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանքը՝

Առարկություն չի ներկայացվել, ներկայացվել է պարզաբանում:

2.1.7 Հիմնադրամի անձնակազմի կողմից գործառույթների իրականացման վերաբերյալ

Հիմնադրամի հաստիքային աշխատողների ու ծրագրերի խորհրդատուների պայմանագրերին կից տեխնիկական առաջադրանքների և նրանց կողմից ներկայացված ամսական հաշվետվությունների ուսումնասիրությամբ պարզվել է հետևյալը՝

- Տեխնիկական առաջադրանքներում ներառված գործառույթների իրականացման վերաբերյալ հաշվետվությունները կազմվել են թերի՝ առանց կատարված աշխատանքների մասին ամբողջական տեղեկատվության:
- Ամսական հաշվետվություններում կատարված աշխատանքների վերաբերյալ տեղեկությունների հավաստիությունը հնարավոր չէ գնահատել՝ դրանց ոչ հստակ և ոչ չափելի լինելու հետևանքով: Հաճախ կիրառված «մասնակցել, աջակցել, ստուգել, մշակել, համակարգել, ղեկավարել, կառավարել, կազմակերպել և այլն» բառերը չեն արտահայտում կոնկրետ գործողությունների բովանդակությունն ու ստացված արդյունքը:
- Որոշ դեպքերում տեխնիկական առաջադրանքներում ներառվել են գործառույթներ, որոնք ընդհանրապես չեն իրականացվել:
- Ֆիզիկական անձանց հետ կնքված պայմանագրերով նախատեսվել է օրավճար, ինչը օրենսդրությամբ սահմանված չէ և թույլ չի տալիս գնահատել կատարված

աշխատանքի կամ մատուցված ծառայության դիմաց կատարված վճարումների ճշտությունը:

Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանքը՝

Առարկություն չի ներկայացվել, ներկայացվել են պարզաբանումներ:

2.2 Հիմնադրամի կողմից իրականացված դրամաշնորհային ծրագրեր

2017-2018 թվականներին Հիմնադրամի կողմից Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի (այսուհետ՝ Համաշխարհային բանկ) միջոցների հաշվին իրականացվել է երկու ծրագիր՝ Երկրաջերմային էներգիայի հետախուզական հորատման և Արդյունաբերական մասշտաբի արևային էներգիայի նախապատրաստման:

2.2.1 Երկրաջերմային էներգիայի հետախուզական հորատման ծրագրի իրականացման վերաբերյալ

Ծրագիրն իրականացվել է Հայաստանի Հանրապետության և Համաշխարհային բանկի միջև 2015 թվականի հունիսի 15-ին կնքված TFA0544 համաձայնագրի հիման վրա: Ծրագրի նպատակն է՝ պարզել, թե ծրագրի տեղամասի երկրաջերմային պաշարը բավարար է արդյո՞ք էլեկտրաէներգիայի արտադրության համար և եթե այո, ապա մասնավոր հատվածին ներգրավել երկրաջերմային էլեկտրակայանի կառուցման գործում:

«Երկրաջերմային էներգիայի հետախուզական հորատման» ծրագրի շրջանակներում ուսումնասիրվել է **տեխնիկական հսկողության** վերաբերյալ GEDP-CS-4/2015 պայմանագիրը, որը ստորագրվել է 2016 թվականի հունիսի 1-ին՝ 130,120.5 հազ. դրամ ընդանուր արժեքով: Համաձայնագրերով կատարված փոփոխություններից հետո պայմանագրի վերջնական արժեքը կազմել է՝

03.10.2016 թվականի թիվ GEDP-CS-4/2015-2 համաձայնագրով ավելացվել է 12,857.4 հազ. դրամ աշխատավարձ (35 օր ավելացում), հարկերի ավելացում 4,455.7 հազ. դրամ, պայմանագրի գումարը կազմել է 147,433.7 հազ. դրամ:

21.11.2016 թվականի թիվ GEDP-CS-4/2015-3 համաձայնագրով ավելացվել է 1,297.3 հազ. դրամ աշխատավարձ, հարկերի ավելացում 528.6 հազ. դրամ, պայմանագրի գումարը կազմել է 149,259.7 հազ. դրամ:

27.01.2017 թվականի թիվ GEDP-CS-4/2015-5 համաձայնագրով պակասեցվել է ոչ ռեզիդենտի հարկը 13,749.8 հազ. դրամով, ընդամենը պայմանագրի գումարը կազմել է 135,509.8 հազ. դրամ, այդ թվում՝ 11,193.8 հազ. դրամը՝ ԱԱՀ-ն, 11,193.8 հազ. դրամը՝ շահութահարկը:

Պայմանագիրը կնքվել է «Քարազարթ» ՍՊԸ-ի (Հայաստան) և «Ջիէմ Ինջիներինգ Դրիլինգ» Co Ltd (Թուրքիա) ընկերության հետ:

Երկու հորատանցքների հորատման աշխատանքներն իրականացվել են Սիսիանի

«ԲՈՒԱՏ» ՍՊԸ (Հայաստան) և «ԿՌՍ Բուրսերվիզ» ՍՊԸ (Ղազախստան) կոնսորցիումի կողմից: Պայմանագրի սկիզբը սահմանվել է 08.03.2016 թվականը, իսկ ավարտը՝ 07.12.2016 թվականը:

Պայմանագրով նախատեսվել է իրականացնել 2,020,737.0 հազ. դրամի աշխատանքներ, լրացուցիչ համաձայնագրերով կատարված փոփոխություններից հետո կատարված աշխատանքների փաստացի ծախսը կազմել է 2,593,951.2 հազ. դրամ:

Հորատման նախագծի պահանջների համաձայն՝ Քարքարի տեղամասում B-1 հորի տեխնիկական հսկողությունը և հորատման աշխատանքները սկսվել են 2016 թվականի հուլիս ամսին, ավարտվել՝ 2016 թվականի սեպտեմբեր ամսին:

B-1 հորի հորատման տեխնիկական հսկողության աշխատանքների ավարտից՝ 2016 թվականի սեպտեմբեր ամսից հետո՝ ըստ «JRG Energy Consultants» Ltd փորձագետների չափումների, հորի շուրջ 1500 մետր խորության վրա առավելագույն ջերմաստիճանը կազմել է մոտ 110°C, որը միջազգային փորձագետները և համաշխարհային բանկի մասնագետները համարել են ցածր ցուցանիշ (համաձայն միջազգային փորձի՝ կայանի կառուցումը արդյունավետ է համարվում մոտ 250°C-ից բարձր ջերմային գրադիենտի դեպքում, որն արդյունավետության վերաբերյալ հաշվարկված երեք տարբերակներից երրորդն է) և պահանջել հիմնավոր հետախուզական հաշվետվություն: Հիմնադրամն ընտրել է արդյունավետության երկրորդ տարբերակը, որը նախատեսում է 150°C-ից բարձր գրադիենտ:

**B-2 հորատանցքի հորատման
աշխատանքների վերաբերյալ
որոշումը չի ունեցել բավարար
փորձագիտական հիմնավորում:**

Տեխնիկական հսկողություն
իրականացնող խորհրդատուն՝ անտեսելով B-1
հորի հետախուզական փորձագիտական
արդյունքները և նախկին
ուսումնասիրությունների տեխնիկական

տվյալները, երկրաջերմային ռեսուրսների առանձնահատկությունների մասին ենթադրությունների հիման վրա կազմել է համապատասխան հետախուզական փորձագիտական եզրակացություն, որն էլ հիմք է ծառայել Համաշխարհային բանկի կողմից B-2 հորատանցքի հորատման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար, իսկ բարձր երկրաջերմային ֆոն ապահովելու նպատակով հորատման խորությունն՝ ըստ փորձագիտական եզրակացության, նախատեսվել է 1500 մետրի փոխարեն հորատել 1800 մետր:

B-2 հորատանցքի օրական հորատման ամփոփագրի հորատումը սկսվել է 2016 թվականի հոկտեմբերի 8-ին, իսկ ավարտվել՝ 2016 թվականի նոյեմբերի 28-ին:

Նախատեսվել է շարունակել նաև հորատման և տեխնիկական հսկողության աշխատանքները՝ հաշվի չառնելով անբարենպաստ եղանակային պայմանները, որի արդյունքում 52 աշխատանքային օր հետո՝ 2016 թվականի նոյեմբերի 28-ի դրությամբ հորատվել է ընդամենը 1684 մետր, կամ նախատեսվածից 116 մետրով պակաս: Դրանից հետո աշխատանքները վերջնականապես դադարեցվել են:

Խորհրդատուի ստատիկ ուսումնասիրությունից հետո համապատասխան ուսումնասիրություններով հաստատվել է, որ B-2 հորի ջերմային պարամետրերը նույնպես չեն ապահովել սահմանված նորմերի չափանիշը (շուրջ 1600 մետր խորության վրա B-2 հորի առավելագույն ջերմաստիճանը կազմել է մոտ 124°C, իսկ 1680 մետր խորության վրա ջերմաստիճանի չափագրում չի իրականացվել):

Ըստ ներկայացված ամփոփ հաշվետվությունների՝ մեկ օրում B-2 հորի հորատման աշխատանքների ժամանակահատվածի և B-1 հորի հորատման տվյալների հետ խորության ցուցանիշների համեմատական վերլուծությունը ցույց է տվել հետևյալը՝

1. B-1 հորի հորատման համար ծախսվել է 70 օր, մեկ օրում 107 մետրի չափով ամենախորը հորատումը կատարվել է 14.08.2016 թվականին, հորի ամբողջ խորությունը կազմել է 1500 մետր:
2. B-2 հորի հորատման համար ծախսվել է 52 օր, հորի ամբողջ խորությունը կազմել է 1684 մետր, մեկ օրում 182 մետրի չափով ամենախորը հորատումը կատարվել է 16.10.2016 թվականին, աշխատանքները ավարտվել և հետազոտությունները փորձարկվել են 2016 թվականի դեկտեմբեր ամսին:

**Հիմնադրամը պատշաճ
հսկողություն չի իրականացրել
խորհրդատուի կողմից
պայմանագրային պարտավո-
րությունների կատարման
նկատմամբ:**

Գլխավոր պայմանագրի և փոփոխությունների վերաբերյալ համաձայնագրերի կատարման ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ չնայած Քարքարի տեղամասում B-2 հորի հորատման աշխատանքները մնացել են անավարտ, սակայն Հիմնադրամը երկարաձգել է «Քարազարթ» ՍՊԸ

և «Ջիէմ Ինջիներինգ Դրիլինգ» Co Ltd կոնսորցիումի հետ կնքված տեխնիկական հսկողության պայմանագրի ժամկետը մինչև 30.04.2017 թվականը:

**Արդյունքում, կոնսորցիումին վճարումը կապարվել է 135,507.7 հազ. դրամի
չափով, կամ ամբողջությամբ:**

Երկրաջերմային էներգիայի հետախուզական հորատման ծրագրի շրջանակներում 2016 թվականի օգոստոսի 4-ին Հիմնադրամի կողմից հորատանցքերի **կարոտաժի** (երկրաֆիզիկական հետազոտություն) և փորձարկման համար 650,820.0 ԱՄՆ դոլար արժեքով GEDP-CS-1/2015 պայմանագիր է կնքվել «JRG Energy Consultants» Ltd (Նոր Զելանդիա) խորհրդատվական ընկերության հետ: Հետագայում կատարված փոփոխություններից հետո պայմանագրի արժեքը սահմանվել է 492,625.5 ԱՄՆ դոլար, այդ թվում՝ 82,108.8 ԱՄՆ դոլարը կազմել է ԱԱՀ-ն, 82,108.8 ԱՄՆ դոլարը՝ ոչ ռեզիդենտի հարկը:

Պայմանագրով խորհրդատուն պետք է հորատման աշխատանքների ընթացքում և ավարտից հետո փորձարկեր երկու հորատանցքերը (B-1 և B-2) և մատուցեր երկրագիտական ծառայություններ:

Ներկայացված ավարտական հաշվետվությունների և փորձարկման ծառայությունների վերաբերյալ հաշվետվությունների ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ հորատանցքերի հետազոտման և փորձարկման ծառայությունները ամբողջ ծավալով չեն